Kirjallinen kysymys KK 716/2022 vp

Päivi Räsänen kd

Kirjallinen kysymys peruskoulujen sateenkaarityöpajojen uskonnonvapautta loukkaavasta sisällöstä

Eduskunnan puhemiehelle

Kaikilla helsinkiläisillä peruskoulun luokka-asteilla 6.—9. järjestetään tänä keväänä ns. sateenkarityöpajat eli työpajat seksuaalisen suuntautumisen ja sukupuolen moninaisuudesta. Työpajan taustalla ja toteuttamisessa on mukana voimakkaasti ideologinen järjestö Seta, joka aiempien kokemusten mukaan tuottaa perheiden uskonnonvapautta loukkaavaa ja jopa suoraan lapselle haitallista opetussisältöä. Tietooni on tullut, että joidenkin koulujen rehtorit ovat väittäneet vanhemmille sateenkaarityöpajojen olevan pakollisia lapsille, vaikka pajojen sisältö olisi jyrkässä ristiriidassa perheen arvomaailman ja periaatteiden kanssa ja vaikka työpajat eivät edes ole osa opetussuunnitelmaa. Opetussuunnitelma ei edellytä sateenkaari-ideologiaa. Peruskoulujen sateenkaarityöpajat eivät ole pakollisia.

Vanhemmilla on oikeus arvioida, onko oman lapsen edun mukaista osallistua työpajaan, ja kieltää lapsen osallistuminen, mikäli paja on uskonnon-, ajatuksen- ja omantunnon vapautta loukkaava ja jos sen järjestää ideologista sisältöä tuottava edunvalvontajärjestö. On huomattava, että tämänikäiset lapset ovat vielä hyvin herkässä iässä. Lukuisat vanhemmat ja lapset ovat arvioineet, että työpaja loukkaa heidän perus- ja ihmisoikeuksiaan, ja he aikovat vaatia vaihtoehtoisen opetuksen järjestämistä.

Kodilla on päävastuu kasvatuksesta. Ihmisoikeussopimusten mukaisesti vanhemmilla on oikeus varmistaa, että lapsi saa oman vakaumuksensa mukaisen kasvatuksen myös peruskoulussa. Tämä tarkoittaa sitä, että vanhemmilla on oikeus saada tietoa lapselleen annettavasta opetuksesta ja oikeus varmistaa, että lapsen opetus ei ole uskonnonvapautta loukkaavaa.

Opettajalla ja rehtorilla on velvollisuus toteuttaa jokaisen perus- ja ihmisoikeudet. Opetuksen tulee olla katsomuksellisesti sitouttamatonta. Valtakunnallisen opetussuunnitelman luvussa 2.2 todetaan seuraavaa: "Oppilaita tuetaan rakentamaan omaa arvoperustaansa. Koulun ja kotien yhteinen arvopohdinta ja siihen perustuva yhteistyö luovat turvallisuutta ja edistävät oppilaiden kokonaisvaltaista hyvinvointia. Henkilöstön avoin ja kunnioittava suhtautuminen kotien erilaisiin uskontoihin, katsomuksiin, perinteisiin ja kasvatusnäkemyksiin on rakentavan vuorovaikutuksen perusta. Opetus on oppilaita uskonnollisesti, katsomuksellisesti ja puoluepoliittisesti sitouttamatonta."

Sateenkaarityöpaja on selvästi katsomuksellisesti sitouttavaa ja ideologista toimintaa. Kouluissa ja päiväkodeissa kohdataan väistämättä tilanteita, joissa opetus tai koulun muu toiminta loukkaa

Valmis
5.0

lapsen tai hänen perheensä uskonnonvapautta. Näissä tilanteissa opettajalla ja rehtorilla on lain mukainen velvollisuus toimia yhteistyössä kodin kanssa. Opetussuunnitelma mahdollistaa tavan toteuttaa opetus jokaiselle uskonnosta riippumatta. Opetussuunnitelma mahdollistaa opetuksen eriyttämisen, kun oppilas ei vakaumuksensa vuoksi voi siihen osallistua. Käytännössä oppilas vapautetaan tietystä opetustilanteesta ja hänelle annetaan mahdollisuus saada opetussuunnitelman mukainen opetus hänen ja hänen vanhempiensa vakaumukseen sopivalla tavalla. Opetussuunnitelma mahdollistaa myös perinteiseen perhe-elämään ja kristilliseen perhe-, avioliitto- ja sukupuolikäsitykseen sopivan opetuksen.

Uskonnon, ajatuksen ja omantunnon vapaus sisältää oikeuden toimia käytännössä oman uskonsa ja omantuntonsa mukaan myös koulussa ja kieltäytyä uskonnonvapautta loukkaavasta toiminnasta. Voimassa oleva laki ei mahdollista uskonnonvapauden rajoittamista siten, että vakaumusta loukkaavaan opetukseen olisi pakko osallistua, koska rajoittamisedellytykset eivät täyty. Perus- ja ihmisoikeusmyönteinen laintulkinta edellyttää, että jokaiselle oppilaalle järjestetään opetus, joka ei loukkaa hänen uskonnonvapauttaan. Vanhempien kasvatusvastuuta on kunnioitettava erityisellä tarkkaavaisuudella.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Millä tavoin hallitus varmistaa, että niiden oppilaiden, joita ja joiden perhettä sateenkaarityöpajojen ideologinen sisältö loukkaa, perustuslain turvaama uskonnonvapaus toteutuu ja

millä tavoin hallitus seuraa sitä, että peruskouluilla on oikea ymmärrys opetussuunnitelman toteuttamisesta?

Helsingissä 27.1.2023

Päivi Räsänen kd